

Тема 1. ВСТУП ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Зміст програми

Факти. Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

Розпізнавати на картосхемі територіальні межі України.

Характеризувати основні джерела історії України.

Визначати основні періоди історії України.

Поняття та терміни

Історія — наука, що вивчає минуле людства на основі усних, писемних свідчень, матеріальних пам'яток.

Хронологія — послідовність подій у часі.

Історичні джерела — сліди життя і людської діяльності в минулому, переважно в письмовому вигляді, пам'ятках мистецтва, усній традиції, мові, звичаях і праві.

Археологія — наука, що вивчає первісні, стародавні та середньовічні матеріальні пам'ятки (стоянки, поселення, поховання, знаряддя праці, зброю, посуд тощо).

Цивілізація — людська спільнота, яка протягом певного періоду має стійкі особливі риси в соціально-політичній організації, економіці та культурі, спільні духовні цінності та ідеали, ментальність.

Історія України — це наука, що вивчає розвиток людського суспільства на території України та його закономірності.

Джерела з історії України

- Усні (міфи, легенди, казки, народні пісні тощо).
- Писемні (літописи, документи, щоденники, мемуари тощо).
- Речові (залишки жител, знаряддя праці, посуд, одяг тощо).
- Антропологічні (залишки людських поховань).
- Мовні, які відображають процес розвитку мови.
- Етнографічні (побут і звичаї народу).
- Фоно- й фотодокументи.

Періодизація історії України

I. Стародавня історія (від 1 млн років тому до VI ст.).

Доба появи людини на території України, еволюції від кам'яного до раннього залізного віку, трипільської цивілізації, формування перших держав, Великої грецької цивілізації та Великого розселення слов'ян.

II. Середньовіччя (VII–XV ст.).

Утворення Київської Русі (Русі-України), Галицько-Волинської держави. Перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського, Угорщини, Молдавського князівства, Московського князівства, Кримського ханства.

III. Ранньомодерна доба, або Ранній новий час (XVI–XVIII ст.).

Українські землі в складі Речі Посполитої. Українська козацька держава та її ліквідація.

IV. Модерна доба, або Новий час (XIX ст.).

Українські землі у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій.

V. Новітня доба (XX – початок XXI ст.).

Україна в Першій світовій війні, Українська революція і боротьба за незалежність, Радянська Україна. Україна в Другій світовій війні. Незалежна Україна.

Тестові завдання до теми 1**1.1. У відповідність.**

- 1 Модерна доба
- 2 Середньовіччя
- 3 Новітня доба
- 4 Стародавня історія

- A** VII–XV ст.
Б XX – початок XXI ст.
В XVI–XVIII ст.
Г від 1 млн років тому до VI ст.
Д XIX ст.

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

1.2. У відповідність.

- 1 Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій
- 2 Перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського
- 3 Формування перших держав
- 4 Українська козацька держава

- A** Стародавня історія
Б Середньовіччя
В Ранньомодерна доба
Г Модерна доба
Д Новітня історія

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

1.3. У відповідність.

- 1 Історія
- 2 Хронологія
- 3 Археологія
- 4 Цивілізація

- A** наука, що вивчає минуле людства
Б людська спільнота, яка протягом певного періоду має стійкі особливі риси в соціально-політичній організації, економіці та культурі, спільні духовні цінності
В сліди життя і людської діяльності в минулому, переважно в письмовому вигляді, пам'ятках мистецтва, усній традиції, мові, звичаях і праві
Г наука, що вивчає первісні, стародавні та середньовічні матеріальні пам'ятки
Д послідовність подій у часі

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐